

Kırların Şarkıcıları

Çekirgeler

Çekirgeler kutup bölgeleri dışında dünyanın hemen her yerinde yaşar; hatta çöllerde bile! Çekirgeleri, oradan oraya sıçramalarından ve yaz aylarında sık sık duyduğumuz seslerinden tanırız.





Çekirgelerin vücutları sert bir kabukla kaplıdır. Çekirgeler, bu kabukta bulunan özel delikler sayesinde hava alır. Çekirgelerin kulakları yoktur, ancak sesleri, "timpanal organ" adı verilen özel bir organ aracılığıyla algılarlar. Bu organ bazı çekirgelerde karın altında yer alırken, bazılarında ön bacaklarda bulunur. Çekirgelerin başlarının üzerinde iki anten vardır. Bu antenler, tıpkı bir burun gibi görev yapar. Ancak yalnızca kokuları değil, titreşimleri, nemi, rüzgârın hızını ve yönünü de algılarlar

Erkek çekirgeler, dişi çekirgelerin dikkatini çekmek için cırlama benzeri sesler çıkarır. Bu sesler şarkıyı andırır. Bu sesleri bazı çekirge türleri arka bacaklarını ön kanatlarına, bazı türler de ön kanatlarını birbirine sürterek çıkarır.

Çekirge Orkestrası Kurabilirsiniz!

Plastik bir tarağın uç kısımlarına bir kurşunkalem sürterek çekirgelerininkine benzer sesler çıkarabilirsiniz. Bu şekilde, farklı sesler çıkarmayı da deneyebilirsiniz. İsterseniz, arkadaşlarınızla bir çekirge orkestrası da kurabilirsiniz.



Tüm böcekler gibi çekirgelerin de altı bacağı vardır. Ancak, arkada bulunan bir çift bacakları daha uzundur. Bu bacaklarda sıçramayı sağlayan özel kaslar bulunur. Bu kaslar, çekirgelerin yeri kuvvetle itmelerini sağlar. Böylece kolayca sıçrarlar. Bir çekirge, uzunluğunun yaklaşık 20 katı yüksekliğe kadar sıçrayabilir. Bu sayede düşmanlarından hızla kaçabilir ve avını bir çırpıda yakalayabilir. Çekirgeler, diğer bacaklarını da yürümek ve kendilerini korumak amacıyla kullanır. Ayrıca bazı çekirgelerin ön bacaklarında bulunan diken benzeri yapılar kendilerini korumalarına yardım eder. Çekirgelerin iki çift kanadı vardır. Öndeki kanat çifti derimsi görünümde ve dar bir yapıdadır. Arkadaki kanat çifti de yelpaze gibi açılabilir. Çekirgeler, uçarken daha çok arka kanatlarını kullanırlar.



Çekirgeler, bitkilerle beslenir.

Çekirgelerin iki kocaman gözü vardır. Gözlerin her birinde binlerce göz merceği yer alır. Çekirgeler, bu sayede her yönü rahatlıkla görebilirler. Çekirgelerin antenlerinin arasında küçük bir göz daha bulunur. Ancak bu gözün işlevi henüz tam olarak bilinmiyor.

Çöl çekirgeleri, yiyecek bulmak amacıyla sürüler oluşturur ve sık sık göç eder. Göç sırasında 2000 - 2500 km yol kat eder ve günde ortalama 48 km kadar uçabilirler. Milyarlarca çekirgeden oluşan bu sürüler karşılarına çıkan hemen her bitkiyi yer. Çekirgelerin her gün kendi kütleleri kadar bitki tükettiğini düşünecek olursak, bir çekirge sürüsünün ne kadar çok bitkiyi yok edeceğini tahmin etmek güç değil.



Bu fotoğrafta bir çöl çekirgesi görüyorsunuz.



Bu fotoğrafta toprağa yumurtalarını bırakan bir dişi çekirge görüyorsunuz. Dişi çekirgeler, yumurtalarını toprağın hemen altına bırakır. Yumurtalar kış boyunca toprakta kalır. Bahar aylarında havanın ısınmasıyla birlikte yumurtalardan henüz kanatları ve üreme organları oluşmamış yavrular çıkar. Bu evrede, yavrulara "nimf" adı verilir. Yavrular, 5 ya da 6 kez kabuk değiştirerek zaman içinde yetişkin bir çekirge haline gelir.



Çekirge yumurtaları.

Yazımızın hazırlanmasına katkılarından dolayı
Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü'nden
Doç. Dr. İrfan Kandemir'e teşekkür ederiz.

Ayşenur Us

Fotoğraflar: Visual Photos

Kaynaklar

<http://www.thaibugs.com/Articles/grasshoppers.htm>

<http://jeb.biologists.org/cgi/reprint/38/2/457.pdf>

<http://www.canadiangeographic.ca/Magazine/Mj02/etcetera/fascinatingfacts.asp>